

HADD FUQ PENTEKOSTE IT-TRINITÀ QADDISA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 10 June 2017

Din
hija il- Liturgija tal-Hadd fuq Pentekoste bi hsibijiet min Joe Rapa.

Fil-bniedem

hemm imbuttatura li !!eg'lu jfittex lil Alla.

L-antropolo!isti, ji!ifieri dawk li jistudjaw l-im!ieba tal-bniedem,

il-mod kif !ab ru'u matul l-istorja, jsej'u din il-kwalità reli!juja fil-bniedem “reli!jo!ità naturali”. Hu naturali g'all-bniedem li jkun reli!juj. Hu l-unika 'lejqa fl-univers li g'andu din il-kwalita, l-uniku esseri 'aj li

hu reli!juj. G'alhekk, l-g'a!eb mhux li l-bniedem jemmen f’Alla imma li ssib li xi w'ud li

jg'idulek

li ma jemmnux f’Alla, g'ax hu

naturali li wie'ed

jemmen. Infatti hemm xi w'ud li jaslu biex jg'idu li mhux vera li je!isti

l-atei!mu, g'ax kull

ma'luq g'andu xi tip ta’ alla.

Is-su!lett

“Alla” hu aktarx l-iktar su!lett ja'raq u li jolqot lill-bniedem, anke jekk dan

is-su!lett hu mo'bi ta't 'afna terrapien ta’ idejat o'ra b'as-sa'a, x-xog'ol,

il-politika, il-passatemp, id-divertiment e . Normalment hu mo'bi g'ax hu su!lett personali 'afna u li hu marbut mal-'ajja nfisha. Meta wie'ed jg'id li hu “ma jemmix” aktarx li jkun irid

ifisser li ma jemminx fir-“reli!jon

organi!jata”, mhux tal-knisja, jew addirittura ma

jemminx f’Alla li 'alaq kollox. Imma xi

tip ta’ “alla” kul'add g'andu. Il-flus

jistg'u ikunu “alla” g'all-bniedem u nfatti ji!u fl-ewwel post fil-'ajja ta’

'afna. Is-sa'a, id-delizzju, xi persuna

ma'buba, il-politika... dawn u 'afna affarjiet o'ra jistg'u ji!bdu l-adorazzjoni tal-bniedem

li jitfa’ fuqhom l-imbuttatura tar-“reli!jo!ità naturali”

li j'oss !o fih. Anzi, sikwit ji!ri li

l-bniedem ikun ert li hu jemmen f’Alla tar-reli!jon u jmur il-knisja sikwit,

imma fil-prattika, dan l-Alla mhux fl-ewwel post fil-kategorija ta' affarijiet li jag'tihom importanza... mhux veru hu l-Alla tieg'u.

G'alhekk

naraw li kull bniedem g'andu l-ideja tieg'u ta' Alla, anke jekk 'afna jappartjenu g'all-istess reliġjon. Dan

l-Alla tar-reliġjon jie'u mportanza enormi f'mument iebes ta' 'ajja, meta l-'allat' l-o'ra li hu normalment jaqdi, ji ajpru g'ax ma jistg'ux jaqduh. Hu jitlob l-g'ajnuna ta' Alla quddiem il-mard, waqt it-tensjoni ta' stennija g'al xi a'bar li tista' tkun tajba jew 'ajina, e . Imma malli s-s'ab iswed jg'addi, l-attenzjoni fuq dan l-Alla ti ajpar, u jer!a jie'u postu fil-lenb wara l-allat l-o'ra, sakemm jer!a' jasal il-waqt li wie'ed jili b'jonnu... b'al-lampa ta' Alladin.

Imma

fil-fond, kull bniedem, f'xi waqtiet, jitqabad ma' erti mistqosijiet importanti, g'alkemm difi li biex iwelbhom.

X'sens fiha l-'ajja? G'alfejn

qieg'ed ng'ix? G'ax hawn jien, u mhux

'addie'or floki? Kif sar l-univers ta'

madwari? Min hu Alla g'alija? G'aliex nemmen f'Alla? G'aliex ma nemminx?

Quddiem

dawn il-mistqosijiet profondi, insibuha aktar fa li li narkivjawhom, nerfg'uhom

x'imek, f'xi kexxun ta' mo'na u n'alluhom bla tweliba, biex minflok,

ninag'taw g'al dak li naraw b'g'ajnejna u mmissu b'idejna. Ilkoll jilrilna b'al dak in-nemlu li stag'leb

quddiem il-irara li sab quddiemu u li g'alih kienet qisha muntanja, bla

ma kien jaf li kien f'tarf muntanja vera, muntanja li tinfed is-s'ab u donnu s-sema wkoll, imma

li hu ma setax jinduna biha min'abba

l-enormità tal-kobor tag'ha.

Fil-qalba

ta' dan it-ta'wid kollu, Alla !ie jfittex lill-bniedem li kien

qieg'ed

ifittxu bla ma seta' jsibu. Hu nijel fuq

din l-art u g'ammarr

fostna f'la'am ta'

bniedem jismu esù ta' Nazaret. Dan esù beda

g'id 'wejje! li 'add qablu ma qalhom u lanqas warajh. U wa'da minnhom kienet li min jara lilu jkun

qed jara l-Missier, il-&allieq

ta' kollox! &afna ma emmnuhx u komplew jg'ixu 'ajjithom qisu ma kien lara xejn ta' mportanza; i|da

kien hemm xi w'ud li

emmnuh, u dan g'amluh g'ax ir ivew lewwa fihom id-dawl tal-Ispirtu

s-Santu. Hekk,

huma ltaqq'u ma' dan Alla li hu Missier, li wera ru'u fi Kristu, u li kellew

lill-qalb ta' xi w'ud permezz tad-dawl tal-Ispirtu s-Santu.

L-Ewwel
Qari

Hi 'a!a
 ara li l-bniedem ma jista' qatt jasal biex jag'raf il-kobor ta' Alla bl-'ila tieg'u biss. Illum il-bniedem jg'idu li sar 'adul' u 'm' g'adux iktar 'fal', ng'idu a'na. G'amel avanzi kbar 'afna oqasma, l-aktar fix-xjenza, fil-medi ina, fit-teknoloġija. Il-'ajja saret 'afna iktar komda u l-livell ta' g'ixien g'ola, tista' tg'id kullimkien. G'alhekk, hu tqil g'all-bniedem li jammetti li hemm 'wejje! li baqg'u ja'arbulu, li huma ikbar minnhom, b'al, per eġempju, il-mewt, u Alla nnifsu. Mal-g' erf tal-bniedem, kibritulu wkoll il-kburiġa, is-supervja. Din hi 'a!a naturali. Fis-supervja tieg'u, il-bniedem jippreferi jg'id li Alla ma jelistix milli jg'id li mhux kapa i jifhmu u jiskopriH wa'du.

G'ax fl-a"ar mill-a"ar mhux l-g' erf jew l-istudju li jwasslu g'and Alla, anke jekk dawn jg'inu f'xi okkaljonijiet. Hija l-esperjenġa kollox. G'andek esperjenza ta' Alla, int? Qatt iltqajt ma' Alla f'xi waqt importanti ta' ajtek meta l'arrabt il-qawwa tieg'u u 'ar!ek minn qag'da li minnha, int konvint li ma stajtx to'ro! wa'dek? Mhux kemm tg'allimt dwaru jinteressani, imma jekk g'andekx x'irakkonta fuqu f'ajtek.

Alla hu dak li juri ru'u. Hu beda juri ru'u billi g'a'el poplu biex permezz tieg'u, meta jasal il-|mien, ikun jista' juri ru'u lill-kumplement tal-'olqien. U dan il-poplu kien l'rael. Mosè, l-ewwel mexxej kbir ta' dan il-poplu, kellu esperjenza ta' Alla kbira, kif se naqraw f'dan il-qari qasir mill-E|odu. Alla nkixef quddiem il-qaddej tieg'u b'ala Xi u li hu mimli 'niena, mimli sabar, mimli mog'drija. Il-l'nus l-o'ra kellhom ideja differenti ta' Alla. Kienu ja'sbu li Alla hu dejjem irrabjat u g'alhekk kienu joffrulu sa'ansitra lil uliedhom biex iberrduh, jimpressionawh, u jdawruh favur tag'hom.

Imma quddiem il-verità li tissorprendi ta' min hu Alla tasssew, Mosè baqa' miblug' u r-rejazzjoni tieg'u kienet li jintefa' fl-art u jidfen wi u fit-trab quddiem il-kobor ta' dan l-esseri li ndenja juri ru'u lilu. Alla hu sorpriġa, u l-kbira hi li Hu jrid juri ru'u lilek. 'afna lesti li jmorru g'all-martirju biex ma ji 'dux il-Fidi tag'hom, propju g'ax kellhom laqg'a 'ajja ma' Alla, u mhux g'ax tg'allmu fuqU. Jekk nisimg'u l-a'barijiet, naraw li kuljum nies qed jag'tu 'ajjithom g'al Alla ta'

esù Kristu, basta ma ji 'dux il-Fidi f'”Dak li huma “raw” bl-g'ajnejn ta’
ru'hom.

Qari mill-Ktieb tal-E|odu. 34, 4b-6. 8-9

F’dak il-|mien: Filg'odu kmieni, Mosè qam u tala' fuq il-muntanja tas-Sinaj,
kif kien ordnal u l-Mulej, u 'a f'idejh il-|jew! twavel tal-lebel. Mbag'ad il-Mulej ni|el
fi s'aba u waqaf hemm ma!enbu; u xandar l-isem tal-Mulej. U l-Mulej g'adda minn quddiemu u g'ajjat: “Jahweh!
Jahweh!
Alla li jag'der u j'enn; tqil biex jag'dab u kbir fit-tjieba u l-fedeltà.”

Mosè
minnufih inxte'et g'al wi u fl-art, ta qima u qal: “Jekk jien
tassew sibt 'niena quddiemek, Sidi, 'a jili Sidi !o nofsna, nitolbok; g'ax dan
hu poplu rasu iebsa. A'frilna 'junietna u 'tjijetna, u 'udna b'wirt g'alik.”

Salm
Responsorjali

B'ala Talba
Responsorjali, did-darba flok Salm g'andna silta mill-Ktieb ta’
Danjel: it-“Talba tat-Tliet {g'a|ag' fil-!ie!a tan-Nar”. Biex napprezzaw iktar din it-Talba ta’ tif'ir, se
nikkwotalkom
mill-Bibbja il-paragrafu ta’ qabilha.
Il-Ktieb ta’ Danjel jg'id hekk: “Il-qaddejja tas-sultan
li xe'tuhom fin-nar baqq'u jkebbisuh dejjem iljed u jifg'u fih nafta, |ift,
stoppa u zkuk, hekk li l-ilsna tan-nar g'olew mill-forn sa disg'a u erbg'in drieg', u n-nar infirex u
'araq lil dawk il-Kaldin li kienu jinsabu madwar il-forn. Imma l-an!lu tal-Mulej ni|el fil-forn ma!enb G'a|arija u s'abu; huwa
warrab
l-ilsna tan-nar mill-forn u g'amlihom f’nofs il-forn b'al |iffa niedja
tfewwe!; u xejn ma messhom in-nar, anqas we!|ag'hom jew
dejjaqhom. Imbag'ad it-tlieta, b’le'en
wie'ed, bdew ifa"ru, isebb'u u jbieku ’l Alla fil-forn.” (Dan. 3, 46-51).

Kienu f’din il-qag'da tal-bija’ meta
huma bdew ifa"ru lil Alla. Din hi
esperjenza tremenda tal-qawwa ta’ Alla f’'ajjet il-bniedem. Dawn it-tlieta kellhom tassew x’ixandru u
x’jixhdu fuq Alla! Mhux tag'lim imma esperjenza
li ma titwemminx. Huma sabu ru'hom hemm g'ax fi |mienhom,
is-slaten ta’ qawwiet kbar kienu jonorawhom b'allikieku kienu allat. F’Babel,
is-Sultan ordna statwa kbira titwaqqaf f’nofs il-pjazza tal-belt u kul'add,

f'ertu 'in, kellu jmur u jaduraha b'ala qima lis-sultan u lejaltá lejn il-pajjil. G'alarija u t-tnejn l-o'ra, li kienu Lhud eliljati f'dan il-post, ma ridux jabbandunaw lil Alla tag'hom, anke jekk 'add iktar ma 'abbel rasu. Il-kultura dominanti ta' dak il-|mien tixba' lil dik ta' |mienna li !!eg'elna ninqatg'u mid-drawwiet u valuri li r ivejna u jekk le jg'ajruna antiki u rasna marbuta.

Dawn sabu ruhhom ikkundannati g'al mewt l-aktar kiefra. Il-|jiffa 'elwa u niedja li f'daqqa wa'da 'assew tfewwe! bejnhom u l-fjammi tal-forn kien l-Ispirtu s-Santu li ddefendihom b'mod tal-g'a'eb. X'ma jfa"rux lil Alla!
Il-problema tag'na hi li m'g'andniex Fidi biljejjed biex in'allu lil Alla jipprovdi waqt il-b|onn. Nibg'u nirriskjaw fiH u nevitaw sitwazzjonijiet b'al dawn; in'edu; in'allu kollox g'addej u ng'idu &mhux kul'add hekk jag'mel?& Imma dawk li jirriskjaw fil-Mulej, qed tg'idilna l-Kelma, isibu lill-Mulej jistennihom u jiddefendihom, u jkollhom x'jrrakkontaw fuqu lil uliedhom u lil kul'add.

Ritornell:
Ta' min ifa"rek u jg'ollik g'al dejjem.

Mbierek
int, Mulej, Alla ta'
missirijetna,

ta' min ifa"rek
u jg'olik fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek
ismek, qaddis u msebba',

ta'
min ifa"ru
sewwa u jg'ollih
fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek
int fit-tempju tas-seb' imqaddes tieg'ek,

ta'
min jg'ollik u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek int fuq it-tron ta' saltnatek,

ta'
min ifa'rek u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek int li qieg'ed fuq il-kerubini,

li 'arstek tinfed l-abbissi,

ta'
min ifa'rek u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek int fil-wisa' kollu tas-sema,

ta'
min jg'ollik u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

It-Tieni Qari

F'dan l-g'elug tat-Tieni ltra lill-Insara
ta' Korintu, San Pawl juja l-formola trinitarja tal-Missier, l-Iben u l-Ispirtu
s-Santu. Huwa j'e!!e! lill-Insara ta'
din il-belt Griega biex ikunu dejjem fer'anin u jimxu dejjem 'il quddiem
fil-Fidi biex jg'arfu dejjem aktar l-Im'abba li l-Missier g'andu
g'alihom, murija fi Kristu esù u li tintwera f'qalb
il-bniedem permezz tal-Ispirtu s-Santu.

Qari mit-Tieni ltra ta' San Pawl Apostlu lill-Korintin. 13, 11-13

&uti,
ifir'u, 'abirku g'all-perfezzjoni, isimg'u milli wie'ed jg'idilkom, kunu ta'
fehma wa'da, jommu s-sliem, u Alla ta'

I-im'abba u s-sliem ikun mag'kom. Sellmu lil xulxin b'bewsqa qaddisa. Il-qaddisin kollha jsellmulkom. Il-grazzja ta' Sidna esù Kristu, I-im'abba ta' Alla u l-g'aqda fl-Ispirtu s-Santu jkunu mag'kom ilkoll.

Evan!elju

Dan

hu Van!elju ta'rsquo; tliet versi, imma min jemmen dan li se nisimg'u, g'andu l-ajja ta'rsquo; Dejjem !a minn hawn. San wann l-Evan!elista kien i'obb jg'id li n-Nisrani li emmen minn qalbu f'rsquo; esù, di!a g'adda mill-mewt g'all-ajja u di!a sar 'aqq minnu. Ji!ifieri g'alkemm g'adu jg'ix hawn, u jmur g'ax-xog'ol b'al 'addie'or, jiekol, jixrob, jorqod, jiddeverti e , hu !a da'al fil- enna, g'ax g'at-teolo!ija ta'rsquo; wanni, il- enna tibda minn hawn, b'alma l-infern jibda minn hawn ukoll.

Min

idduq il- enna minn hawn jekk mhux min g'andu l-Ispirtu ta'rsquo; esù rebbie' fuq kull tip ta'rsquo; mewt jg'ammarr !ewwa fih? Din il- enna li tg'ammarr fl-Insara adulti tidher mill-fatti tal-'ajja. Huma j'obbu lill-proxxmu tag'hom, hu min hu, anke jekk hu g'adu tag'hom. Hawn mhux qed nitkellmu fuq Lili; x'rsquo;g'andu wie'ed jag'mel. G'alina, li g'adna mexjin lejn Fidi ta'rsquo; dan it-tip u li nittamaw li naslu x'rsquo;imkien 'dejha qabel ma mmutu, g'alina ner!a'rsquo; ng'id, din l-Im'abba hi mpossibbli. Din mhix Im'abba umana imma divina u tidher biss f'rsquo;dawk li fihom jg'ammarr Alla. Din hi s-salvazzjoni tad-dinja! Dan hu l-mel' tal-art. Din l-Im'abba tidher g'ax Alla hu 'aj u jg'ix f'rsquo;nies li kibru fil-Fidi. Huwa esù li j'obb lill-g'adu f'rsquo;dak li g'andu l-Fidi. Huwa esù fin-Nisrani li j'ares b'rsquo;'arsa ta'rsquo; 'niena lejn min hu batut u mbikki. Huwa esù fin-Nisrani li ja'fer, li jag'der, li jisku!a. “G'ax”, se jg'idilna l-qari, “Alla ma bag'atx lil Ibnu fid-dinja biex jag'mel 'aqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tieg'u.”

Verset:

Hallelujah. Glorja lill-Missier, u lill-Iben, u lill-Ispirtu s-Santu, lil Alla li hu, li kien, u li lej. Hallelujah.

F'rsquo;dak il-|mien: esù qal lil Nikodemu: “Alla hekk 'abb lid-dinja li ta lil Ibnu l-wa'dieni, biex kull min jemmen fih ma jintilifx, i!da jkollu l-'ajja ta' dejjem. G'ax Alla ma bag'atx lil Ibnu fid-dinja biex jag'mel 'aqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tieg'u. Min jemmen fih ma jkunx ikkundannat; i!da min ma

jemminx huwa !a kkundannat, g'ax ma emminx fl-isem ta' l-Iben il-wa'dieni ta' Alla.”